

14. BÖLÜM

HEMŞİRELİK BAKIMININ YÖNETİMİNDE SOSYAL MEDYA



Reyhan ERKAYA¹

GİRİŞ

İnternetin hayatımıza girişi ile birlikte akıl almaz bir hızla gelişen teknoloji, insanlığı güçlü bir şekilde etkisi altına alarak, her anlamda geliştiren ve dönüştüren küresel bir araç haline geldi.¹ 20. yüzyıl ile birlikte başlayan ve hala devam eden gelişen, dönüşen bilgi çağında, internetin varlığı ve ortaya çıkardığı yeni teknolojik uygulamalar ile bilgiye erişim ve iletim hızı inanılmaz arttı. İnternetin avantajlı özellikleri bilgisayar dışında akıllı telefonlardaki teknoloji ile birleştirilince, bir çığ gibi büyüyerek bireyler bazından çıkıp küresel bir etki ile hayatın her alanını etkisi altına almıştır.² En önemli çıktısı olan 2004 yılında hayatımıza giren web 2.0 teknolojileri yani bir anlamda sosyal ağ veya sosyal medya, insan hayatını kolaylaştıran iletişim, haberleşme, eğitim, seyahat, ekonomi, aile ilişkileri, tüketim alışkanlıkları ve sağlık alanına kadar tüm hizmetlerde fark yaratan köklü dönüşümler sağladı. Sosyal medya, başta sağlık hizmetleri olmak üzere toplumun yaşamsal birçok alanını büyük ölçüde etkiledi. Öyle ki fiili olarak evden çıkmadan mekandan ve zamandan bağımsız olarak tek tuşla dünyanın neresinde olursa olsun eğitim almak, anlık etkinliklere katılmak, alışveriş yapmak, sanat, kültür, siyaset, sağlık hizmeti danışmanlığı almak ve uçsuz bucaksız bir ağ ile dünya genelindeki tüm yenilik ve gelişmelerden haberdar olmamızı sağlamaktadır.³ Bu hizmetin en önemli avantajı ve özgürlüğü, din, dil, ırk ayrımı yapılmaksızın tüm kullanıcıların bu mecrada iletmek istedikleri içeriklerin tamamen kendi denetimlerinde paylaşılabilme olanaklarıdır. Diğer taraftan hizmet bedelinin ucuz

¹ Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, reyhanozturk30@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Özkaya, T. (Ed.). (2021). Başka Bir Teknoloji Mümkün. Yeni İnsan Yayınevi. 129-153.
2. Alanzi, T., and Al-Habib, D. K. (2020). The use of social media by health care quality personnel in Saudi Arabia. *Journal of environmental and public health*. Volume 2020, Article ID 1417478, 9 pages <https://doi.org/10.1155/2020/1417478>.
3. Darı, A.B. (2017). Sosyal Medya ve Sağlık. *21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(18), 731-758.
4. Kuşay, Y. (2010). Sosyal medyanın gücü ve uygulama örnekleri. Filiz Aydoğan ve Ayşen Akyüz (Ed), *İkinci Medya Çağında İnternet*, s. 61-89, İstanbul: Alfa Yayınları.
5. Çimen, M., Çizmeci, E., Deniz, S., et al. (2015). Hastane tercihinde sosyal medyanın kullanımı. *The Journal of International Social Research*, 8(41), 1203-1210.
6. Kırcova, İ., ve Enginkaya, E. (2015). Sosyal Medya Pazarlama, s:27, İstanbul: Beta Yayınları.
7. Kırcova, İ. (2011). İnternette Pazarlama, s:5, İstanbul: Beta Yayınevi.
8. Fener, E., ve Çimen, M. (2016). Hastane ve hekim tercihinde sosyal medyanın etkisine yönelik bir araştırma. *Journal of International Social Research*, 9(47).
9. Kayabalı, K. (2011). İnternet ve sosyal medya evreninde sağlık. *İyi Klinik Uygulamalar Dergisi*, Sayı:25, s.14-20.
10. Ventola, C.L. (2014). Social media and health care professionals: benefits, risks, and best practices. *P&T: A Peer-Reviewed Journal for Formulary Management*, vol. 39, no. 39, pp. 491- 520.
11. Mayfield, A. (2008). What is social media. *e-Book By Antony Mayfield Fromi Crossing*.
12. Barassi, V., & Treré, E. (2012). Does Web 3.0 come after Web 2.0? Deconstructing theoretical assumptions through practice. *New Media & Society*, 14(8), 1269-1285. <https://doi.org/10.1177/1461444812445878>.
13. Şener, E. and Samur, M. (2013). Sağlığı Geliştirici Bir Unsur Olarak Sosyal Medya: Facebookta Sağlık. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2 (4) , 508-523.
14. Moorhead, S.A., Hazlet, D.E., Harrison, L., et al. (2013). A new dimension of healthcare: systemic review of the uses, benefits, and limitations of social media for health care professionals. *J Med Internet Res*, 15(4):e85.
15. Bernhardt, M., Alber, J., Gold, R.S. (2014). A social media primer for professionals: digital do's and don'ts. *Health Promot Pract*, 15(2): 168-172.
16. Vural A, Beril Z, Bat M. (2010). Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine Yönelik Bir Araştırma. *Journal of Yaşar University*, 20 (5): 3348-3382.
17. Öztürk, Öymen, G. (2014). Sağlık iletişiminde sosyal medya kullanımının stratejik önemi: Türkiye'de kalp sağlığı ile ilgili kâr amacı gütmeyen kuruluşlar üzerine bir değerlendirme. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi, özel sayı: 3 (sağlık iletişimi)*, 109-132.
18. Vardarlier, P., ve Öztürk, C. (2020). Sağlık iletişiminde sosyal medya kullanımının rolü. *Sosyolojik Düşün*, 5(1), 1-18.
19. Bulduklu, Y., ve Karaçor, S. (2017). Sağlık hizmetlerinde kriz iletişimi ve yeni medya. *Atatürk İletişim Dergisi*, (14), 279-296.
20. Doğanay, S. (2013). Sağlık Alanında Sosyal Medyanın Kullanımı, 2. *Uluslararası Sağlık Bilişim Zirvesi*, İstanbul.
21. Lambert KM, Barry P, Stokes G. (2012). Risk management and legal issues with the use of social media in the health care setting. *J Healthc Risk Manag*, 31(4):41-47.
22. Househ M. (2013). The use of social media in health care: Organizational, clinical, and patient perspectives. *Stud Health Technol Inform*, 183:244-248.
23. Grajales FJ, Sheps S, Ho K, et al. (2014). Social media: a review and tutorial of applications in medicine and health care. *J Med Internet Res*, 16(2):e13.
24. O'Hara B, Fox BJ, Donahue B. (2013). Social media in pharmacy: heed-ing its call, lever agin-gits power. *J Amer Pharm Assoc*, 53(6): 561-564.

25. Chauhan B, George R, Coffin J. (2012). Social media and you: what every physician needs to know. *J Med Pract Manage*, 28(3):206–209.
26. Farnan, J.M., Snyder, S.L., Worster, B.K., et al. (2013). Online medical professionalism: patient and public relationships: policy statement from the American College of Physicians and the Federation of State Medical Boards. *Ann Intern Med*, 158(8):620–627.
27. Bolton, R. N., Parasuraman, A., Hoefnagels, A., et al. (2013). Understanding generation Y and their use of social media: a review and research agenda. *Journal of Service Management*. 24(3):245–267. DOI:10.1108/09564231311326987.
28. Grindrod, K., Forgione, A., Tsuyui, R.T., et al. (2014). Pharmacy 2.0: a scoping review of social media use in pharmacy. *Res Social Adm Pharm*, 10(1):256–270
29. Ventola, C.L. (2014). Social media and Health care professionals: benefits, risks, and best practices. *Pharmacy and therapeutics*, 39(7), 491.
30. Peck, J.L. (2014). Social media in nursing education: responsible integration for meaningful use. *J Nurs Educ*, 19:1–6.
31. Kaya, C. (2011). Avrupa Birliği veri koruma direktifi ekseninde hassas (kişisel) veriler ve işlenmesi. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 69;1-2: 317-334.
32. Karaarslan, E., Ergin, A.M., Turğut, N., et al. (2015). Elektronik sağlık kayıtlarının gizlilik ve mahremiyeti. *XX. Türkiye’de İnternet Konferansı*, 1-3.
33. Par, Ö.E., Soysal E. (2010). Kişisel sağlık bilgilerinin güvenliği açısından medula’da kullanılan yasa ve standartların HIPAA ile karşılaştırılması. *MİE*.
34. Mansfield, S. J., Morrison, S. G., Stephens, H. O., et al. (2011). Social media and the medical profession. *Medical journal of Australia*, 194(12), 642-644.
35. Vardarlıer, P. Ve Öztürk, C. (2020). Sağlık iletişiminde sosyal medya kullanımının rolü. *Sosyolojik Düşün*, 5(1), 1-18.
36. Pirraglia, P.A., and Kravitz, R.L. (2012). Social media: new opportunities, new ethical concerns. *J Gen Intern Med*, 28(2):165–166.
37. Young, C.(2013). Community management that works: how to build and sustain a thriving online health community. *J Med Internet Res*, 15(6):e119doi: 10.2196/jmir.2501.